
BOLETIN OFICIAL

DEL

Obispado de Osma.

SUMARIO.

Anuncio de la Santa Visita Pastoral.—Encíclica de Su Santidad Pio X con motivo del 13.º centenario de San Gregorio Magno (*conclusión*).—Retractación del Presbítero D. José Hernández Ardieta.—El Jubileo de la Purísima en el Burgo.—Nuevos socios de la Asamblea de la buena Prensa.

Santa Visita Pastoral.

Para practicarla en el Arciprestazgo de *Cabrejas del Pinar*, saldrá Su Sria. Ilma. y Rvma., contando con el favor de Dios, el día 3 de Junio próximo. Oportunamente se avisará á los Sres. Curas párrocos y encargados de parroquias, por conducto del señor Arcipreste del distrito, el día en que el Ilmo. y Rvmo. Prelado llegará á cada pueblo.

Durante su ausencia quedará encargado del Gobierno eclesiástico de la Diócesis el M. I. Sr. Deán de la Santa Iglesia Catedral.

SANCTISSIMI DOMINI NOSTRI

LITTERÆ ENCICLICÆ

PAPAE X

DIVINA PROVIDENTIA

AD PATRIARCHAS, PRIMATES ARCHIEPISCOPOS, EPISCOPOS,
ALIOSQUE LOCORVM ORDINARIOS
PACEM ET COMMUNIONEM CVM APOSTOLICA SEDE HABENTES

(*Conclusión.*)

Hodiernus hic error idemque maximus, unde ceteri fluunt, causa est cur tantam aeternae hominum salutis iacturam ac tam multa religionis detrimenta doleamus, plura etiam, nisi medica adhibeatur manus, impendentia extimo scientes. Negant enim quidquam esse supra naturam; esse Deum rerum conditorem, cuius providentia cuncta regantur; fieri posse miracula; quibus de medio sublatis necesse est christianae religionis fundamenta convelli. Impetuntur, ipsa argumenta, quibus Deus esse demonstratur, atque incredibili temeritate, contra prima rationis iudicia, repudiatur invicta illa argumentandi vis, qua ex effectibus causa colligitur; id est Deus eiusque attributa, nullis circumscripta limitibus. *Invisibilia enim ipsius a creatura mundi, per ea quae facta sunt, intellecta conspiciuntur; sempiterna quoque eius virtus, et divinitas* (1). Facilis inde aditus patet ad alia errorum portenta, rectae rationi repugnantia aequae ac bonis moribus pernicioosa.

Enimvero gratuita supernaturalis principii negatio, quae propria est *falsi nominis scientiae* (2) fit postulatum critices historicae pariter falsae. Quae ordinem rerum

---

(1) *Ad Rom.* I, 20.

(2) *Tim.* VI, 20.

supra naturam ratione quavis attingunt, sive quod illum constituent, sive quod cum illo coniuncta, sive quod ipsum praesumant, sive denique quod nisi per ipsum explicari multa non queant, ea omnia nulla investigatione instituta historiae paginis eraduntur. Eiusmodi sunt Iesu Christi divinitas mortalis ab eodem assumpta caro Sancti Spiritus opera, sua Ipse virtute a mortuis excitatus, omnia denique fidei nostrae cetera capita. Qua falsa semel inita via, nulla iam lege critica scientia cohibetur, suoque marte quidquid non arridet aut rei suae demonstrandae adversari putatur, id omne sacris libris adimitur. Sublato enim supernaturali ordine, longe alio fundamento extrui necesse est historiam de Ecclesiae originibus, ideoque suo lubitu novarum rerum molitores monumenta versant, ea non ad sensum auctorum, sed ad suam ipsorum voluntatem trahentes.

Magno istorum doctrinae apparatu et argumentorum speciosa vi multi sic decipiuntur, ut, vel a fide desciscant vel in ea valde infirmentur. Sunt etiam qui, sua in fide constantes, criticis disciplinae, quasi demolienti, succensent, quae quidem ipsa per se culpa vacat, legitimeque adhibita conducit ad investigandum felicissime. Neutri tamen animum advertunt ad ea quae perperam ponunt ac praesumunt, hoc est ad falsi nominis scientiam, a qua profecti, necessario ad falsa concludenda ducuntur. Falso nempe philosophiae principio corrumpi omnia necesse est. Hi autem errores satis refelli poterunt nunquam, nisi acie mutata, hoc est, deductis errantibus a suae critices praesidiis, ubi se munitos existimant, ad legitimum philosophiae campum, quo relicto, errores hauserunt.

Taedet interim ad subtili mente viros eosdemque solertes Pauli verba convertere, increpantis illos, qui a terrenis hisce ad ea quae oculorum aciem fugiunt non assurgerent: *Evanuerunt in cogitationibus suis et obscuratum est insipiens cor eorum; dicentes enim se esse*

sapientes, stulti facti sunt (1). Stultus enim omnino dicendus quicumque vires mentis insumit ut fabricet in arena.

Nec minus dolendae ruinae quae moribus hominum vitaeque societatis civilis ex ea negatione proveniunt. Etenim, opinione sublata, praeter adspectabilem hanc rerum naturam esse divinum aliquid, nihil plane superest, quo excitatae cupiditatis vel turpissimae coerceantur, quibus mancipati animi ad pessima quaeque rapiuntur. Itaque *tradidit illos Deus in desideria cordis eorum, in immunditiam; ut contumelias afficiant corpora sua in semetipsis* (2). Ac vos quidem, Venerabiles Fratres, minime latet quam undique perditorum morum exundet lues, cui continendae impar erit civilis potestas, nisi ad altioris, quem diximus, ordinis praesidia confugiat. Sed neque ad sanandos ceteros morbos humana quidquam valebit auctoritas, si memoria excidat aut negetur omnem potestatem a Deo esse. Tunc enim, unico freno, vi cuncta gerentur, quae vis neque adhibetur constanter nec in manu semper est; quo fit ut populus occulto quasi morbo laboret, omnia fastidiat, ius praedicet arbitrio suo agendi, seditiones confiet, reipublicae conversiones interdum turbulentissimas paret, divina omnia et humana iura permisceat. Amoto Deo nulla civitatis legibus, nulla vel necessariis institutis constat reverentia iustitia contemnitur, ipsa opprimitur quae iuris est naturalis libertas; eo usque devenitur, ut domesticae societatis compages, civilis conjunctionis primum fundamentum atque firmissimum, dissolvatur. Quo fit ut infensis hisce Christo temporibus, difficilius aptentur efficacia remedia, quae ad populos in officio continendos Ecclesiae suae ipsi comparavit.

Non aliunde tamen quam in Christo salus: *Nec enim aliud nomen est sub caelo datum hominibus, in quo oporteat*

(1) *Ad Rom* I, 21, 22.

(2) *Ibid.* I, 24.

nos salvos fieri (1). Ad Ipsum ergo redire necesse est, eius advolvi pedibus, ex ore illo divino verba vitae aeternae haurire; solus quippe potest instaurandae salutis indicare viam, solus vera docere, solus ad vitam revocare, qui de se dixit: *Ego sum via et veritas et vita* (2). Tentata denuo est mortalium gestio rerum seorsim a Christo; aedificari coepit reprobato angulari lapide, quod Petrus iis exprobrabat, qui Iesum cruci affixerant. Ecce autem rursus exstructa moles ruit aedificantium cervices infringens. Iesus interim superest, humanae societatis angularis lapis, iterum comprobata sententia, non esse nisi in ipso salutem: *Hic est lapis qui reprobatus est a vobis aedificantibus, qui factus est in caput anguli, et non est in alio aliquo salus* (3).

Ex his facile intelligetis, Venerabiles Fratres, quanta unumquemque nostrum urgeat necessitas, animi vi qua possumus maxima quibuscumque pollemus opibus, huiusmodi supernaturalem vitam in omni ordine humanae societatis excitandi, ab infirmae sortis opifice, cui panis apponitur diuturno sudore comparatus, ad arbitros terrarum potentes. In primisque privata prece ac publica exoranda Dei misericordia, ut potenti auxilio suo adsit, qua voce olim tempestate iactati clamabant Apostoli: *Domine, salva nos perimus* (4).

Quamquam nec ista satis. Gregorius enim vitio tribuit episcopo, quod, sacri amore secessus et orandi studio in aciem non prodeat, pro Domini causa strenue dimicaturus, inquit: *Vacuum episcopi nomen tenet*. (5). Ac jure quidem; lux enim est afferenda mentibus iugi praedicatione veritatis et valida refutatione pravarum opinionum per veram solidamque philosophiae at theologiae scientiam et per auxilia omnia, quae ex genui-

---

(1) *Act.* IV, 12.

(2) IOANN. XIV, 6.

(3) *Act.* IV, 11, 12.

(4) MATTH. VIII, 25.

(5) *Registr.* VI, 63 (30). *Regul. past.* 1, 5.

no historicae investigationis incremento provenerunt. Oportet insuper omnibus apte inculcentur tradita a Christo morum documenta, ut discant sui imperium exercere, motus animi appetentes regere, tumentem superbiam deprimere, parere auctoritati, iustitiam colere, omnes caritate complecti, disparis in civile convictu fortunae acerbitatem christiana dilectione temperare, a terrenis bonis avocare mentem, quam Providentia dederit sortem ea esse contentos, suisque tuendis officiis benigniorem efficere, futuram vitam contendere spe sempiternae mercedis. Illud autem praecipue curandum, ut haec se insinuent animisque penitus insideant, quo vera et solida pietas altiores radices agat, sua quisque et hominis et christiani officia, non ore tenus, sed re, profiteatur et fiducia filii ad Ecclesiam confugiat ad eiusque ministros, quorum ministerio impetret admissorum veniam, Sacramentorum gratia roborentur, vitam ad christianae legis praecepta componant.

Sacri muneris praecipuas has partes comitetur oportet Christi caritas, cuius, instinctu nemo sit quem iacentem non erigamus, quem lugentem non consolemur, necessitas nulla cui non occurramus. Huiusmodi nos caritati totos devoveamus, huic res nostrae cedant omnes, huic propriae utilitates posthabeantur et commoda ut *omnibus omnia facti* (1), salutem omnium quaeremus vel ipso vitae pretio ad Christi exemplum ab Ecclesiae pastoribus id postulantibus: *Bonus pastor animam suam dat pro ovibus suis* (2). Insignibus his documentis referta sunt quae Gregorius scripta reliquit, multiplici exemplo vitae admirandae multo expressa potentius.

Quia vero ista, quum e principiorum christianae revelationis natura, tum ex intimis nostri apostolatus proprietatibus necessario fluunt, iam videtis, Venerabiles Fratres, quanto in errore versentur qui existimant

(1) I Cor. IX, 22.

(2) IOANN. X, 11.

bene se de Ecclesia mereri ac frugiferam operam in eternam hominum salutem conferre, si profana quadam prudentia, falsi nominis scientiae multa largiantur, vana spe ducti, posse ita facilius errantium sibi gratiam conciliare, re autem vera ipsi se perditionis periculo committentes. Sed veritas una est nec dividi potest; eadem aeterna perdurat, nullis obnoxia temporibus: *Iesus Christus heri, et hodie: ipse et in saecula* (1).

Illi etiam valde falluntur qui in colocandis publice beneficiis, praesertim popularium causam agentes, quae ad corporis victum cultumque pertinent ea maxime curant, animorum salutem et christianae professionis officia gravissima silentio praetereunt. Nec eos pudet interdum summa quaedam evangelii praeepta quasi velis obtegere, veriti ne forte minus audiantur aut prorsus deserantur. Alienum quidem a prudentia non erit, etiam in proponenda veritate, sensim procedere, ubi res agatur cum iis, qui a nostris institutis abhorrent a Deoque sunt omnino seiuncti. *Resecanda vulnera, ita Gregorius, leni prius manu palpanda sunt* (2). Verum haec ipsa industria speciem prudentiae carnis assumet, si ad agendi normam assurgat constantem atque communem; eoque magis quod per eam divina gratia parvi haberi videatur, quae non sacerdotio tantum conceditur eiusque ministris, sed Christi fidelibus omnibus, ut ipsorum animos dicta nostra et facta percellant. Fuit autem ejusmodi prudentia ignota Gregorio, quum in praedicatione evangelii, tum in ceteris ab eo mire gratis ad proximos relevandos miseris. Is Apostolorum vestigia constanter est persequutus, quorum, cum primum peragrandum terrarum orbem susceperunt nuntiaturi Christum, fuit ista vox: *Praedicamus Christum crucifixum, Iudaeis quidem scandalum, gentibus autem stultitiam* (3). Atqui si tempus ullum extitit quo huma-

(1) *Ad Hebr.* XIII, 8.

(2) *Registr.* V, 44 (18) ad Ioannem episcop.

(3) *1 Cor.* I, 23.

nae praesidia prudentiae maxime opportuna videntur illud profectum fuit quum ad excipiendam tam novam doctrinam, communibus cupiditatibus tam repugnantem tam oppositam graecorum et romanorum florentissimae humanitati, nulla esset animorum praeparatio. Nihilominus id genus prudentiam Apostoli a se alienam duxerunt quibus divina erant comperta decreta: *Placuit Deo per stultitiam praedicationis salvos facere credentes* (1). Ea stultitia quemadmodum semper, sic adhuc *iis... qui salvi fiunt, id est nobis, Dei virtus est* (2). In scandalo crucis, uti antea, sic in posterum arma suppetent omnium potentissima; ut olim, sic deinceps nobis erit in eo signo victoria.

Haec tamen arma, Venerabiles Fratres, vim exuent omnem nec erunt profutura quidquam, si tractentur ab *iis*, qui interiorem vitam cum Christo non agant, qui non sint vera firmaque pietate instituti, qui Dei gloriae eiusque regni amplificandi studio non flagrent. Quae omnia Gregorius adeo esse necessaria putabat, ut maximam curam impedere in episcopos et sacerdotes creandos, qui divini honoris hominumque verae salutis magno desiderio tenerentur. Idque sibi praeposuit in libro, qui *Regula pastoralis* inscribitur, ubi, ad cleri salubrem institutionem et ad sacrorum antistitum regimen normae traduntur, non *iis* modo temporibus sed etiam nostris aptissimae. Idem prout eius enarrator vitae describit, *velut Argus quidam luminosissimus per totius mundi latitudinem suae pastoralis sollicitudinis oculos* (3) circumferebat, ut si quid in clero vitii aut negligentiae deprehenderet, in id statim animadverteret. Quin etiam vel ipsa periculi cogitatio, ne forte illuvies et corruptelae in mores clericorum irreperent; trepido metu eum afficiebat. Si quid vero contra Ecclesiae disciplinam actum comperisset, ea re vehementer angebatur, nec

(1) Ibid., I, 21.

(2) Ibid., I, 18.

(3) IOAN DIAC. libr. II, c. 55.

ullo poterat pacto quiescere. Tunc cerneres admonere, corrigere, canonicas poenas minitari violatoribus, has interdum ipsemet irrogare, indignos, nulla interiecta mora, nulla rerum hominumve habita ratione, ab officio idemdem prohibere.

Multa praeterea monebat, quae his verbis in scriptis eius frequenter expressa leguntur: *Qua mente apud Deum intercessionis locum pro populo arripit, qui familiarem se eius gratiae esse per vitae meritum nescit?* (1)—*Si ergo in eius opere passiones vivunt, qua presumptione percurssum mederi properat, qui in facie vulnus portat?* (2)—*Quinam poterunt in Christi fidelibus exspectari fructus, si veritatis praecones quod verbis praedicant, moribus impugnant?* (3)—*Profecto diluere aliena delicta non valet is, quem propria devastant* (4).

Veri sacerdotis exemplar huiusmodi censet atque ita describit: *Qui cunctis carnis passionibus moriens iam spiritualiter vivit; qui prospera mundi postposuit; qui nulla adversa pertimescit, qui sola interna desiderat....; qui ad aliena cupienda non ducitur, sed propria largitur; qui per pietatis viscera citius ad ignoscendum flectitur, sed nunquam plus quam deceat ignoscens, ab arce rectitudinis inclinatur; qui nulla illicita perpetrat, sed perpetrata ab aliis ut propria deplorat; qui ex affectu cordis alienae infirmitati compatitur; sicque in bonis proximi sicut in suis propectibus laetatur; qui ita se imitabilem ceteris in cunctis quae agit insinuat, ut inter eos non habeat quod saltem de transactis erubescat; qui sic studet vivere ut proximorum quoque corda arentia doctrinae valeat fluentis irrigare; qui orationis usu et experimento iam didicit, quod obtinere a Domino quae poposcerit possit* (5).

Quam serio igitur, Venerabiles Fratres, episcopos

-
- (1) *Reg. Past.* I, 10.
(2) *Reg. Past.* I, 9.
(3) *Ibid.*, I, 2.
(4) *Ibid.*, I, 11.
(5) *Ibid.*, I, 10.

secum et coram Deo est reputandum, antequam novis levitis manus imponat. *Neque gratia alicuius*, inquit Gregorius, *neque supplicatione, aliquos ad sacros ordines audeat promovere nisi eum quem vitae et actionis qualitas ad hoc dignum esse monstraverit* (1). Quanta eidem opus est maturitate consilii, antequam recens inunctis sacerdotibus apostolatus munia committat! Qui, nisi iusto fuerint experimento probati sub vigili custodia prudentiorum sacerdotum, nisi habeant unde plane constet de honeste acta vita, de prono in pietatem ingenio, de animo ad obediendum parato iis omnibus quae vel Ecclesiae consuetudo induxerit vel diuturna experientia comprobarit vel quos *Spiritus Sanctus posuit episcopos regere ecclesiam Dei* (2) ipsi praeceperint, sacerdotio fungentur, non in plebis christianae salutem, sed in perniciem. Nam et iurgia serent, et plus minus latentes ciebunt rebelliones, triste sane spectaculum populo exhibentes quasi discrepantium in coetu nostro voluntatum, quum deploranda haec paucorum superbiae et contumactiae sint adscribenda. Procul, oh procul ab omni officio sunt excitatores discordiarum; nec enim his apostolis eget Ecclesia; neque hi pro Christo cruci adfixo apostolatam gerunt, sed ipsi sibi apostoli sunt.

Adhuc ante oculos versari nostros imago Gregorii videtur, in Lateranensi pontificio Concilio coactorum undique antistitum corona septi, adstante clero Urbis universo. Quam fecunda ex eius ore fuit adhortatio de officiis clericorum! Quanto ardoris aestu consumitur! Illius oratio, instar fulminis, pravos homines percellit; sunt eius verba quasi totidem flagella, quibus excutiuntur inertes: divini amoris flammae sunt, quibus vel ferventissimi animi suaviter corripuntur. Perlegite, Venerabiles Fratres, et clero vestro legendam, considerandam, in sacro potissimum annuo recessu, propo-

(1) *Registr.* V; 63 (58) ad universos episcopos per Hellad.

(2) *Act.* XX, 28.

nite admirabilem istam sancti pontificis homiliam (1).

Idem, non sine animi magna tristitia, haec inter cetera quaeritur: *Ecce, mundus sacerdotibus plenus est. sed tamen in messe Dei rarus valde invenitur operator, quia officium quidem sacerdotale suscepimus, sed opus officii non implemus* (2). Ac vere quidem, quantum hodie virium Ecclesia colligeret, si operatores tot numeraret, quot sacerdotes? Quam uberes fructus ex divina Ecclesia vita hominibus provenirent, si eidem explicandae vacarent singuli? Huiusmodi in agendo alacritatem naviter excitavit Gregorius, dum vixit, suoque impulsu effecit ut posterioribus temporibus eadem vigeret. Quare, quae media intercessit, aetas, Gregoriana quasi nota distinguitur, quod ei pontifici accepta omnia fere essent referenda, sive regulae cleri regendi, sive caritatis et beneficentiae publice exercendae multiplex ratio, sive perfectioris sanctimoniae magisterium et vitae religiosae instituta, sive denique ceremoniarum et sacri ordinario concentus.

Verum longe alia temporum ratio successit. Quod saepe diximus, in vita Ecclesiae immutatum est nihil. Ipsa enim haereditate accepta a divino Institutore eiusmodi vim possidet, qua aetatibus omnibus quamvis inter se dissimillimis, valeat, non animis tantum, quod sui muneris est, providere, sed plurimum etiam ad verae humanitatis incrementa conferre, quod quidem ex ipsa ministerii sui natura consequitur.

Nec sane fieri potest ut quae revelata divinitus Ecclesiae custodienda commisa sunt, eadem quidquid verum, bonum, pulchrum in terrestri rerum natura conspicitur, non maxime provehant, eoque efficacius quo magis haec ad summum totius veritatis, bonitatis, pulcritudinis principium, Deum, referantur.

Magnus ex divina doctrina humanae scientiae proventus, sive quod per illam latior patefiat campus no-

(1) *Hom, in Evang. I, 17.*

(2) *Ibid., N. 3.*

vis rebus etiam naturalis ordinis expediti cognoscendis, sive quod per eundem rectum investigationi sternatur iter, erroresque circa disciplinae rationem viamque eam adipiscendi amoveantur. Sic in portu emicans ignis e turri, dum nocturno itinere navigantibus multa pandit, quae tenebris involuta laterent, simul de vitandis scopulis admonent, ad quos allisa navis naufragium pateretur.

Quae autem de moribus disciplinae sunt, quandoquidem Servator Dominus supremum nobis perfectionis exemplar divinam ipsam bonitatem proponat, Patrem suum (1), ecqui non patet, quanta inde incitamenta illis addantur, ut insculpta in omnium animis naturae lex altius et perfectius retineatur, adeoque tum singuli, tum domestica societas, tum denique hominum universa communitas prosperiore vita fruatur? Fuit ista profecto vis quae barbaros homines ex ferocitate ad humanitatem transtulit, mulieris proiectam dignitatem vindicavit, servitutis iugum excussit, ordinem, remissis cum aequitate vinculis quibus variae civium conditiones invicem continentur, instauravit, iura restituit, veram animi libertatem promulgavit, domesticae ac publicae tranquillitate tuto prospexit.

Denique artes ad aeternum exemplar omnis pulchritudinis, Deum, assurgentes, unde species et formae singulae, quae sunt in rerum natura dimanant, facilius a vulgari sensu recedunt, conceptamque animo rem, in quo artis vita consistit, exprimunt multo potentius. Ac vix quidem dici potest quantum attulerit boni ratio adhibendarum artium in famulatum religionis, quo Numini offertur quidquid ipso dignius ubertate et copia, venustate atque elegantia formae praeseferant. Hinc artis origo sacrae, quo fundamento nixa est profana quaevis ars, et nititur adhuc. Rem nuperrime attigimus peculiari *Motu proprio*, de romano cantu ad maiorum

---

(1) MATTH. V, 48.

instituta revocando, ac de sacris concentibus. Atqui ceterae artes, pro sua quaeque materia, iisdem legibus continentur, ita ut, quae dicuntur de cantu, eadem et pingendi et sculpendi et exstruendi artibus conveniant, quas humani ingenii nobillissimas faces Ecclesia semper excitavit et aluit. Hac specie sublimi universum hominum genus enutritum templorum erigit moles, ubi, in domo Dei, tamquam in propria sede, inter artium omnium splendidissimam copiam, inter augustas ceremonias, inter suavissimos conceptus, mentes ad caelestia revocantur.

Haec, uti diximus, beneficia potuit aetati suae ac posterioribus afferre Gregorius. Eadem, his quoque temporibus, qua fundamenti soliditate consistimus et quibus mediis instructi sumus, consequi licebit, si, quae adhuc bona, Dei gratia supersunt, omni studio retineantur, quae vero instituta á recto tramite deflexerint *instaurentur in Christo* (1).

Placet Nostris hisce Litteris finem imponere iisdem verbis, quibus ipse Gregorius memorabilem illam in Lateranensi pontificio Concilio habitam orationem absolvit: *Haec, Fratres, vobiscum sollicite cogitate, haec et proximis vestris impednite; omnipotenti Deo fructum vos reddere de negotio quod accepistis parate. Sed ista quae dicimus melius apud vos orando quam loquendo obtinebimus. Oremus: Deus qui nos pastores in populo vocare voluisti, praesta quaesumus, ut hoc quod humano ore dicimur, in tuis oculis esse valeamus* (2).

Dum vero confidimus, deprecatore pontifice sancto Gregorio, Deum supplicibus his votis benignas aures admoturum, caelestium donorum auspiciem ac paternae Nostrae benevolentiae testem, Apostolicam Benedictionem vobis omnibus, Venerabiles Fratres, clero ac populo vestro peramenter impertimus.

---

(1) *Ad Ephes.* I, 10.

(2) *Hom. cit.* n. 18.

Datum Romae apud S. Petrum IV Idus Martias
anno MDCCCIV, die festo S. Gregorii I Papae et
Ecclesiae Doctoris, pontificatus Nostri anno primo.

PIVS PP. X.

Retractación y abjuración del Sacerdote Dr. D. José Hernandez Ardieta

---

El último número del *Boletín oficial Eclesiástico* de la diócesis de Barcelona publica el siguiente documento:

«Por la presente, yo el abajo firmado declaro pública, explícita y solemnemente, como mejor proceda en derecho.

1.º Que durante muchos años, y en reuniones públicas y privadas, he difundido y propagado doctrinas contrarias al dogma, á la disciplina y á la moral de la Iglesia católica.

2.º Que de igual manera en escritos, publicaciones periódicas, folletos y revistas he hecho idénticas manifestaciones.

3.º Que especialmente en mi periódico *El libre pensamiento* condensé todas mis teorías contrarias particularmente á la jerarquía eclesiástica y al sacerdocio católico.

4.º Que en un libro titulado *Conflictos entre la razón y el dogma* condensé todos aquellos ataques en una forma filosófica.

5.º Que en mis libros *El absurdo religioso y la moral filosófica*, este último dedicado á las logias masónicas, extremé los errores y ataques contra el catolicismo.

6.º Que en otros libros publicados en París y Bruselas continué y amplié esta campaña.

7.º Que he pertenecido á la secta masónica y á otras sociedades enemigas de la Iglesia católica.

Ahora, como correctivo de lo que acabo de declarar, afirmo pública, solemne y formalmente:

1.º Que abjuro, detesto y anulo, de la manera más definitiva y completa, todas y cada una de las manifestaciones que verbalmente ó por escrito haya hecho en contra de las enseñanzas y doctrina de la Iglesia católica, apostólica, romana.

2.º Que es mi deseo ardiente y eficaz volver á su comunión y obediencia, cuya fe y creencias confieso, acepto y proclamo.

3.º Que como consecuencia de las anteriores declaraciones me separo por completo de la masonería y demás sociedades similares y abandono absolutamente el camino hasta hoy seguido, así en política como en filosofía y religión, en todo lo que sea contrario á las enseñanzas de la Iglesia católica, en cuyo seno quiero vivir y morir.

4.º Deseo, por último que estas mis formales y definitivas declaraciones, se hagan extensivas á cuanto tengo dicho y enseñado oralmente y en mis libros relativos á asuntos científicos, los cuales someto á la censura y aprobación de la Iglesia, á la cual pido perdón de todas mis faltas y malos ejemplos.

Deseo además que estas mis declaraciones sean tan públicas y conocidas cuanto lo han sido mis opiniones anteriores.

Y en fé de testimonio de todo lo que dejo expuesto, firmo en Barcelona á 23 de Marzo de 1904.

Dr. José Hernandez Ardieta.

CRÓNICA DIOCESANA.

El Santo Jubileo en el Burgo.

Conforme á lo dispuesto por nuestro Ilmo. y Rvmo. Prelado en su Circular de 21 de Marzo último, se practicaron los días 27, 28 y 29 del corriente en la Santa Iglesia Catedral, las visitas pres-

criptas para ganar el Santo Jubileo concedido por Su Santidad Pio X con motivo del *Quinquagesimo* Aniversario de la definición dogmática de la Inmaculada Concepción de la Santísima Virgen. Hicieronse las visitas con S. D. M. expuesto á la adoración de los fieles, y consistieron en rezar el Santo Rosario, con un breve ejercicio del Jubileo, cantándose á continuación el Santo Dios, y la Salve á la Santísima Virgen después de la reserva, habiendo concurrido á estos actos todo el clero Catedral y demas sacerdotes de la Villa con su Rvmo. Prelado, así como el Muy Ilustre Ayuntamiento, y numerosos fieles de uno y otro sexo. El Domingo 29, fiesta de la Santísima Trinidad, celebró el Rvmo. Prelado Misa de Comunión general en el altar Mayor de la Santa Iglesia, recibiendo de sus manos el manjar eucarístico el Ayuntamiento y gran número de personas, además de las que comulgaron en otras misas y en las demás Iglesias de la localidad. Al terminar el ejercicio de la tarde el Ilmo. y Rvmo. Sr. Obispo dirigió á la concurrencia su paternal palabra desde el púlpito, congratulándose de la religiosidad y esplendor con que se habían celebrado estos actos del Santo Jubileo, dándolos por terminados con su bendición solemne al pueblo.

ASAMBLEA NACIONAL DE LA BUENA PRENSA

NUEVOS SÓCIOS INSCRIPTOS DE ESTA DIÓCESIS.

- M. I. Sr. D. Antonio Marquez, Arcipreste de la S. I. Catedral.
» » » D. Santiago Gómez Santacruz, Abad de la Colegiata.
D. Felipe Andrés, Canónigo de idem.
» Raimundo Gómez, Párroco de San Andrés de Almarza.
» Félix Nuño, idem de Torreandaluz.
» Remigio Sanz, idem de Santa María de Aranda.
» Tomás Sanz, idem de San Juan de idem.
» Eustaquio Marqués, Habilitado del Clero.

